

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **Obec Lehotice**, se sídlem Lehotice 100, zastoupena Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Olomoucká 36, Mohelnice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2018, č. j. 62 A 151/2018 - 19,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2018, č. j. 62 A 151/2018 - 19, **se z ruš u je a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobkyně dne 26. 5. 2015 vystoupila ze Svazku obcí pro hospodaření s odpady - Bystřice pod Hostýnem se sídlem v Bystřici pod Hostýnem, Cihelna 1600, IČ 47934379 (dále též „svazek obcí“) a domáhala se vyplacení vypořádacího podílu ve výši 419 793,50 Kč.

[2] Okresní soud v Kroměříži vydal dne 17. 7. 2017 platební rozkaz, kterým uložil svazku obcí povinnost zaplatit žalobkyni pohledávku ve výši 419 793,50 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 58 307 Kč. Podáním odporu byl platební rozkaz zrušen.

[3] Usnesením ze dne 22. 9. 2017, č. j. 16 C 117/2017 - 67, Okresní soud v Kroměříži řízení zastavil (výrok I), rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Zlínského kraje (výrok II). Toto usnesení napadla žalobkyně odvoláním. Krajský soud v Brně –pobočka ve Zlíně usnesením ze dne 31. 10. 2017, č. j. 59 Co 334/2017 - 81, potvrdil usnesení Okresního soudu v Kroměříži; ztotožnil se s rozhodnutím Okresního soudu v Kroměříži, že nárok na vyplacení vypořádacího podílu je nárokem

z veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi územními samosprávnými celky dle § 160 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a je tak třeba na daný případ aplikovat § 169 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle kterého spory rozhoduje krajský úřad (žalovaný).

[4] Žalovaný vydal dne 5. 9. 2018, pod č. j. KUZZL/10903/2018, sp. zn. KUSP/10903/2018/PŽÚ, rozhodnutí, jímž podle § 141 odst. 7 správního řádu zamítl návrh žalobkyně, aby jí svazek obcí zaplatil vypořádací podíl v částce 419 793,50 Kč (výrok I). Výrokem II byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit svazku obcí náhradu nákladů řízení v částce 4 356 Kč.

II.

[5] Uvedené rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně správní žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji odmítl shora označeným usnesením. V odůvodnění uvedl, že žalovaný rozhodl o tom, že žalobkyně nemá nárok na to, aby jí svazek obcí zaplatil vypořádací podíl v konkrétní výši při vystoupení žalobkyně z dobrovolného svazku obcí. Žalovaný tedy rozhodoval o tom, zda žalobkyně nemá konkrétní finanční nárok, byť je tento nárok odvozován od původně uzavřené smlouvy, jež byla smlouvou veřejnoprávní. Podstatné však je, že bylo rozhodováno ve sporném řízení o majetkovém sporu mezi smluvními stranami (žalobkyní a svazkem obcí). I na základě veřejnoprávní smlouvy totiž mohou vzniknout spory soukromoprávního charakteru, tj. spory majetkové. Tak tomu bylo i v daném případě. Krajský soud proto shledal, že žaloba směřuje proti rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci a jako takovou ji podle § 68 písm. b) s. ř. s. odmítl. Současně poučil žalobkyni o tom, že ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení může podat žalobu podle části páté o. s. ř., přičemž věcná příslušnost soudu k projednání a rozhodnutí sporu je dána § 249 odst. 1 s. ř. s., podle něhož k řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy, a místní příslušnost soudu pak vyplývá z § 250 odst. 1 o. s. ř.

III.

[6] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla usnesení krajského soudu včasou kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Uvedla, že rozhodnutí ve věci její žádosti o úhradu vypořádacího podílu se nejprve domáhala u Okresního soudu v Kroměříži. Okresní soud však řízení zastavil s tím, že jde o věc veřejnoprávní, a věc postoupil Krajskému úřadu Zlínského kraje. Ten však předložil věc zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dál též „zvláštní senát“), který rozhodl, že o věci by měl rozhodovat správní orgán – Krajský úřad Zlínského kraje (a nikoli civilní soud). Krajský úřad se následně věcí zabýval a nárok stěžovatelky na vypořádací podíl zamítl. Stěžovatelka napadla uvedené rozhodnutí správní žalobou, tu však Krajský soud v Brně odmítl shora označeným usnesením s tím, že věc spadá okresnímu soudu – tedy soudu, u kterého byla původně podána. Z tohoto důvodu podává kasační stížnost a domáhá se toho, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a vrátil mu věc jako soudu příslušnému ve věci.

IV.

pokračování

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud považuje za nutné předeslat, že je mu z úřední činnosti známo, že usnesením ze dne 19. 6. 2018, č. j. Konf 9/2018 - 8, zvláštní senát rozhodl, že „*Príslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 16 C 117/2017, o zaplacení 419 793,50 Kč, je správní orgán.*“ Ostatně na toto usnesení zvláštního senátu v kasační stížnosti poukazuje (bez jeho konkrétní specifikace) i stěžovatelka.

[11] Jak vyplývá z uvedeného usnesení zvláštního senátu, tento výrok byl vysloven na základě návrhu Krajského úřadu Zlínského kraje (dále též „navrhovatel“), který se domáhal „*rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a Krajským soudem v Brně, pobočkou ve Zlíně, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 16 C 117/2017, o zaplacení 419 793,50 Kč: žalobkyně obce Lehotice, se sídlem v Lehoticích 100, IČ 00287407, zastoupené Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou, se sídlem v Mohelnici, Olomoucká 261/36, a žalovaného Svazku obcí pro hospodaření s odpady - Bystřice pod Hostýnem, se sídlem v Bystřici pod Hostýnem, Cihelna 1600, IČ 47934379.*“

[12] Zvláštní senát v odůvodnění uvedl, že žalobkyně (obec Lehotice) se žalobou ze dne 28. 6. 2017 domáhala u Okresního soudu v Kroměříži uložení povinnosti žalované (Svazku obcí pro hospodaření s odpady - Bystřice pod Hostýnem) k zaplacení částky 419 793,50 Kč jako vypořádacího podílu při vystoupení žalobkyně ze žalované. Okresní soud v Kroměříži vydal dne 17. 7. 2017 platební rozkaz, kterým žalobkyni vyhověl a uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni pohledávku ve výši 419 793,50 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 58 307 Kč. Podáním odporu byl platební rozkaz zrušen. Usnesením ze dne 22. 9. 2017, č. j. 16 C 117/2017 - 67, Okresní soud v Kroměříži řízení zastavil (výrok I), rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Zlínského kraje (výrok II). Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně k odvolání žalobkyně (obec Lehotice) usnesením ze dne 31. 10. 2017, č. j. 59 Co 334/2017 - 81, potvrdil usnesení Okresního soudu v Kroměříži (výrok I). Odvolací soud se ztotožnil s rozhodnutím Okresního soudu v Kroměříži, že nárok na vyplacení vypořádacího podílu je nárokem z veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi územními samosprávnými celky dle § 160 odst. 6 správního řádu, a je tak třeba na daný případ aplikovat § 169 odst. 1 písm. b) správního řádu.

[13] Zvláštní senát dále uvedl, že podle navrhovatele (Krajského úřadu Zlínského kraje) řešení nároku ohledně vypořádání majetkového podílu ze společnosti s ručením omezeným představuje soukromoprávní prvek sporu, k jehož řešení není dána pravomoc

správního orgánu. Dobrovolné svazky obcí mohou zakládat obchodní společnosti a vkládat do nich majetek, je však otázkou, zda při vystoupení obce z dobrovolného svazku vzniká obci nárok i na vypořádání tohoto majetku vloženého do obchodní společnosti. K zodpovězení této otázky je dle názoru navrhovatele příslušný soud a nikoli správní orgán, neboť se jedná o posouzení čistě soukromoprávního vztahu uvnitř veřejnoprávního subjektu. Soukromoprávní prvek je dle názoru navrhovatele v tomto případě zvýrazněn i tím, že se jedná o vypořádání majetku, který byl vložen do obchodní společnosti za účelem podnikání, s čímž ostatně i členové svazku vyslovili souhlas a tato obchodní společnost je samostatným subjektem.

[14] Zvláštní senát navrhovateli nepřisvědčil, což zdůvodnil následovně: „[A]by se v případě nároku tvrzeného žalobkyní jednalo o nárok, k rozhodnutí o němž by nebyly příslušné správní orgány rozhodující o sporech z veřejnoprávních smluv, muselo by z jejich tvrzení vyplývat, že takový nárok nemá souvislost s právními vztahy v oblasti veřejného práva, které zákon umožňuje upravit veřejnoprávními smlouvami. To však v projednávaném případě není splněno. **Vypořádání majetkového podílu je veřejnoprávním institutem, který je ze zákona kogentní součástí stanov, jež jsou kogentní součástí smlouvy o založení dobrovolného svazku obcí.** Odkazoval-li navrhovatel na usnesení zvláštního senátu ze dne 19. 10. 2010, čj. Konf 13/2010-7, kde skutečně byly shledány příslušnými vydat rozhodnutí soudy, šlo o žalobu na vrácení půjčky, kterou poskytly jednotlivé obce žalovanému (provozovateli linkové veřejné osobní dopravy), přičemž soud v občanském soudním řízení posoudil smlouvu jako neplatnou. V případě usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82, šlo o určení neplatnosti výpovědi a plnění nároků ze smlouvy o závazku ve veřejné linkové dopravě uzavřené mezi dopravním podnikem a krajem, přičemž zvláštní senát shledal příslušným k vydání rozhodnutí správní orgán. Z uvedeného tak vyplývá, že navrhovatelem odkazovaná rozhodnutí zvláštního senátu nejsou v žádném rozporu s výše uvedenými závěry v usnesení zvláštního senátu ze dne 25. 2. 2016, čj. Konf 10/2015-11. **V posuzovaném případě je tak zřejmé, že žalobkyně uplatnila vůči žalované nárok vycházející z právních vztahů založených na základě veřejného práva a vyplývajících z veřejnoprávní smlouvy. Příslušný k rozhodnutí o nároku žalobkyně požadovaném v souvislosti s jejím vystoupením ze žalované je tedy správní orgán, nikoli soud v civilním řízení.** Na tom nic nemůže změnit skutečnost, že v řízení případně bude muset být řešeno ocenění podílu žalované ve společnosti s ručením omezeným. (...)“ (důraz přidán).

[15] Jak je však patrné z odůvodnění usnesení Krajského soudu v Brně (napadeného nyní projednávanou kasační stížností), krajský soud uvedenou argumentaci (ačkoliv skutkové okolnosti věci jsou zcela shodné – viz shora provedenou rekapitulaci) nikterak nereflektoval, resp. ani nezdůvodnil, z jakého důvodu se odchýlil od uvedeného usnesení zvláštního senátu, které je závazné nejen pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, ale i pro soudy (viz § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů).

[16] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém je vázán shora vyslovenými právními názory (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud se tedy bude znovu zabývat správní žalobou podanou žalobkyní, přičemž při jejím posouzení zohlední shora uvedené usnesení zvláštního senátu.

pokračování

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu